

Силабус навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

LABORE ET ZELO

Освітня програма: «Міжнародні відносини і культурна дипломатія»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Курс: 2; **Семестр:** 3

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

Кафедра: всесвітньої історії та міжнародних відносин

Затверджено: протокол №1 від 28.08.2024р.

Інформація про викладача

Ім'я	Барановський Фелікс Володимирович
Контакти	Е-mail: bfv957@gmail.com ; тел.: (067)7303086
Робоче місце	Кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин (ауд. 314 «Гоголівського корпусу»)
Години консультацій	Понеділок: 13:30 – 14:50

Опис навчальної дисципліни

Курс спрямований на вивчення ключових проблем теорії та історії міжнародної інтеграції, її правових та інституційних засад, становлення і діяльності провідних інтеграційних структур, а також ролі і місця України в міжнародному інтеграційному процесі. Курс покликаний сформувати у здобувачів освіти не лише уявлення про інтеграцію як провідну тенденцію сучасних міжнародних відносин, але й навички самостійного аналізу її регіональних особливостей та проблем. Програма курсу передбачає також застосування сучасних теорій міжнародної інтеграції для інтерпретації та пояснення складних економічних та суспільно-політичних процесів сучасності.

Метою курсу є наукове пізнання сучасних теорій та історичної практики міжнародної інтеграції як унікального явища у світовій політиці і економіці; розвиток у магістрів-міжнародників навичок критичного мислення та фахового зовнішньополітичного аналізу, формування європейських за своєю природою та демократичних за своєю сутністю ціннісних орієнтацій: гуманізму, особистої свободи, поваги до прав людини, правосвідомості, толерантності.

Освітній компонент є одним з нормативних курсів у циклі підготовки студентів спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня. Викладання курсу ведеться з урахуванням змісту усього циклу професійно орієнтованих дисциплін навчального плану освітньої програми, які він логічно доповнює і розвиває.

Згідно з логічно-структурною схемою, пререквізитами ОК11 є ОК4 Новітні тенденції публічної і культурної дипломатії, ОК5 Аналіз та прогнозування зовнішньої політики країн світу та ОК6 Міжнародні системи та глобальний розвиток, що вивчаються у I семестрі I курсу.

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Міжнародні відносини і культурна дипломатія» сприяє набуттю здобувачами компетентностей:

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК11. Здатність планувати та здійснювати проекти та заходи в сфері публічної і культурної дипломатії.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Міжнародні відносини і культурна дипломатія» другого (магістерського) рівня вищої освіти сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Знання та розуміння природи, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

ПРН7. Уміння оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

ПРН14. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

ПРН15. Аналізувати та оцінювати ефективність діяльності державних та недержавних інституцій в сфері публічної і культурної дипломатії.

ПРН16. Проектувати та реалізовувати заходи в галузі публічної і культурної дипломатії.

Форми, методи та засоби навчання

Освітній компонент буде викладений у формі лекцій (20/6* год.) та практичних занять (20/6* год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80/108* год.).

Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання, зокрема,

лекції та консультації, практичні заняття з використанням інтерактивних технологій (тренінг, мозковий штурм, рольові ігри) та проблемних методів (дискусія, case studies).

*денна / заочна форми здобуття вищої освіти

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теорії міжнародної інтеграції	4	2
2	Міжнародна інтеграція як провідна тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин	2	-
3	Європейський Союз в сучасній системі міжнародних відносин	4	2
4	Роль НАФТА в сучасному світі	2	-
5	Особливості інтеграційних процесів в Азійсько-Тихоокеанському регіоні	2	-
6	Інтеграція на Африканському континенті	2	-
7	Роль та перспективи України у міжнародних інтеграційних процесах	4	2
Разом		20	6

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теорії міжнародної інтеграції	4	2
2	Міжнародна інтеграція як провідна тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин	2	-
3	Європейський Союз в сучасній системі міжнародних відносин	4	2
4	Роль НАФТА в сучасному світі	2	-
5	Особливості інтеграційних процесів в Азійсько-Тихоокеанському регіоні	2	-
6	Інтеграція на Африканському континенті	2	-
7	Роль та перспективи України у міжнародних інтеграційних процесах	4	2
Разом		20	6

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теорії міжнародної інтеграції	15	24
2	Міжнародна інтеграція як провідна тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин	10	12
3	Європейський Союз в сучасній системі міжнародних відносин	10	12
4	Роль НАФТА в сучасному світі	10	12

5	Особливості інтеграційних процесів в Азійсько-Тихоокеанському регіоні	10	12
6	Інтеграція на Африканському континенті	10	12
7	Роль та перспективи України у міжнародних інтеграційних процесах	15	24
Разом		80	108

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
60	Робота на практичних заняттях (участь у дискусіях, презентації, поточне тестування) (6 балів за 1 заняття на денній формі навчання, 20 балів – на заочній формі навчання).
10	Навчальний проєкт (есе)
30	Іспит (усна співбесіда)
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом навчального процесу. Однак, якщо здобувач бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі УНІКОМ.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі навчального проєкту є три дні до іспиту.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/vzoh>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно.

У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodeks.pdf).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Рекомендовані джерела інформації

1. Андрущенко С.В. Особливості інтеграційних процесів в Африці. Вісник КНУ ім. Міжнародні відносини. 2005. № 31-32. URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/knu/article/view/1895>
2. Бессонова М.М. Особливості інтеграційної взаємодії країн Північної Америки в рамках угод про вільну торгівлю: НАФТА та НАФТА 2.0. Zaporizhzhia Historical Review 2019. Vol. 1(53). р. 289-294 URL: https://www.researchgate.net/publication/341367485_Osoblivosti_integracijnoi_vzaemodii_krain_Pivnicnoi_Ameriki_v_ramkah_ugod_pro_vilnu_torgivlu_NAFTA_ta_NAFTA_20
3. Гайдай О.М. Регіональні інтеграційні об'єднання в Африці [Електронний ресурс]. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/252/15.pdf>
4. Голуб Н.В. Україна та міжнародні організації. – К.: ТОВ «Кондор», 2010. 182 с.
5. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин: колективна монографія / [О. А. Довгаль, А. П. Голюков, В. В. Гончаренко та ін.] ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової ; Харківський нац. ун-т імені В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. 469 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/14766/2/42161ce839301ec3a298d6e5b69ae2d5.pdf>
6. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. Правова та інституційна основа Європейського Союзу. Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2015. 620 с
7. Європейська інтеграція /; за заг. ред. проф. І.А. Грицяка та Д.І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с.
8. Європейська інтеграція / за ред. М. І. Макаренка, Л. І. Хомутенко. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 344 с.
9. Європейська та євроатлантична інтеграція Transition Book. – Київ: Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, 2019. 94 с. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-prezentation-2019/8.2019/transition-book-final-stisnuto.pdf>
10. Європейський Союз: теорія і практика інтеграції заради успіху: навч. посіб. / [Мавійчук

- А. В., Дума В. В., Боровик А. В. та ін.] ; за заг. ред. А. В. Мавійчука ; Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. Степана Дем'янчука. – Рівне : Волинські обереги, 2019. 155 с.
11. Інтеграція України в глобальний соціально-економічний простір: монографія / [Білорус О. Г., Власов В. І., Гриценко А. А. та ін.] ; НАН України, ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України", Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. Птухи [та ін.]. - Київ : КНЕУ, 2019. - 288 с.
12. Костюченко Я. М. Правове регулювання відносин асоціації між Україною та Європейським Союзом : монографія / Я. М. Костюченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2019. 448 с.
13. Манжола В.А., Муравйова В.І., Філіпенко А.С.. Інтеграція України в європейські правові, політичні та економічні системи. Київ : Професіонал, 2012. 512 с.
14. Мицик Л.М. Еволюція політичних теорій європейської інтеграції.//Проблеми європейської інтеграції та демократії в рецепції української та польської молоді. Ніжин, 2018. С. 52-65
15. Погорєлова І.С. Специфіка та розвиток інтеграційних процесів у Східній Азії в ХХІ ст. / Інна Сергіївна Погорєлова // Сучасна українська політика. Спецвипуск: Інтеграційні процеси в сучасному світі: регіональні виміри. К.: Видво «Центр соціальних комунікацій», 2012. С. 75-85.
16. Раєвич Т.І., Демиденко Т.О. Наслідки членства в Північноамериканській асоціації вільної торгівлі (НАФТА) для країн-учасниць. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Міжнародні відносини. 2011. № 20. С. 68-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvvnum_2011_20_16
17. Рєзніков В. В. Концептуальні засади стратегії формування та реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції України. Public Administration. 2020. №. 1. С. 44.
18. Решота О.А. Внутрішній ринок Європейського Союзу та міжнародна економічна інтеграція. Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2012. 153 с.
19. Світова та європейська інтеграція / за ред. проф. Я. Малика. Львів, 2005. 540 с.
20. Сидорук Т.В. Європейська інтеграція України. Нац. ун-т "Остроз. акад.". Л.: ПАІС, 2016. 270 с.
21. Степаненко Н. О., Степаненко В. О. Інтеграція України до Європейського Союзу: переваги та недоліки. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. №. 61. С.56-58
22. Шевчук О. В. Зовнішня політика країн АТР (1945-2000-і рр.) : навч. посіб. / О. В. Шевчук, Л. А. Вовчук, І. С. Погорєлова ; наук. ред. О. П. Тригуб. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. 292 с. URL: <http://localhost/xmlui/handle/123456789/25>
23. ASEAN VISION 2020 [Электронный ресурс] [Электронный ресурс]. URL: <http://www.aseansec.org/5228.htm>
24. McBride J., Aly Sergie M. NAFTA's Economic Impact. Council on Foreign Relations, October 1, 2018. URL: www.cfr.org/backgrounder/naftas-economic-impact